

REPUBLIKA HRVATSKA
UPRAVNI SUD U SPLITU
Split, Put Supavla 1

R E P U B L I K A H R V A T S K A

R J E Š E N J E

Upravni sud u Splitu, po sutkinji tog suda A. B., te I. M., zapisničarki, u upravnom sporu tužitelja B. K. iz S., kojeg zastupa opunomoćenik E. S., odvjetnik u S., protiv tuženika Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga, Zagreb, Miramarska 24 b, uz sudjelovanje zainteresirane osobe Y. d.o.o. S., kojeg zastupaju opunomoćenici iz Odvjetničkog društva P. j.t.d. Z., radi preuzimanja društva, izvanraspravno, 8. rujna 2014.

r i j e š i o j e

- I. Tužba se odbacuje.
- II. Odbija se zahtjev zainteresirane osobe za naknadom troškova upravnog spora.

Obrazloženje

Zaključkom Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga Klasa: 052-02/09-01/30, Urbroj: 326-321-12-69 od 26. srpnja 2012. obustavljen je postupak nadzora nad stjecanjem i otpuštanjem dionica dioničkog društva X. d.d. iz S., pokrenut po službenoj dužnosti povodom predstavljanja za utvrđivanje eventualnog nastanka obveze objave ponude za preuzimanje dioničkog društva X. d.d. sukladno odredbama Zakona o preuzimanju dioničkih društava („Narodne novine“, broj 197/07 i 36/09), te je ujedno odlučeno kako se predmetni zaključak neće objaviti na internet stranici tuženika.

U pravodobno podnesenoj tužbi tužitelj ističe kako je tuženik obustavio postupak nadzora nad stjecanjem i otpuštanjem dionica dioničkog društva X. d.d. iz S., a sve iz razloga što iz dokumentacije prikupljene u spisu predmeta nije utvrdio da postoji dovoljno dokaza iz kojih bi proizašao zaključak daje došlo do nastanka obveze objave ponude za preuzimanje društva, pri čemu daje tuženik ujedno utvrdio kako se punomoći za upravljanje i raspolaganje dionicama društva X. d.d., koje su pojedini dioničari - opunomoćitelji izdavali Y. d.o.o. i P. M., ne mogu uzeti kao dokaz stjecanja dionica, niti kao dokaz o zajedničkom djelovanju. U svezi s potonjim, te s obzirom da su punomoći u ovom slučaju služile kao sredstvo prikrivanja stvarne kupoprodaje dionica, tužitelj dalje ističe kako je tuženik u smislu odredbe članka 182. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“, broj 53/91 i 106/96) bio dužan radi utvrđivanja te činjenice, između ostalog, uzeti i izjave stranaka: Y. d.o.o., P. M. i dioničara- opunomoćitelja koji su zajednički djelovali s Y. d.o.o. i P. M., a što nije učinio. Nadalje, tužitelj ističe kako tuženik svojim tvrdnjama potpuno pogrešno tumači pojam zajedničkog djelovanja prema Zakonu o postupku preuzimanja dioničkih društava („Narodne novine“, broj 124/97 i 57/01, dalje ZPPDD), pa tako da i pogrešno zaključuje da bi za postojanje zajedničkog djelovanja trebalo postojanje zajedničkog djelovanja među dioničarima-opunomoćiteljima. Naime, ističe kako je u ovom slučaju za dokaz zajedničkog djelovanja Y. d.o.o. i P. M. s dioničarima-opunomoćiteljima, a s obzirom da se radi o tome da prema izdavatelju u ime dioničara-opunomoćitelja nastupa Y. d.o.o. i P. M., bitan odnos Y. d.o.o. i P. M. s pojedinim dioničarom- opunomoćiteljem, a ne odnos među dioničarima-opunomoćiteljima, a kako to sasvim promašeno smatra tuženik, pri čemu citira odredbu članka 7. stavak 1. ZPPDD-a. Isto tako, navodi kako su punomoćnici, društvo Y. d.o.o. i P. M., nastupali za račun drugih osoba-opunomoćitelja, a u skladu s punomoći koje su im opunomoćitelji izdavali i to

za upravljanje i raspolaganje dionicama društva X. d.d., pa stoga daje razvidno kako su se oni sporazumjeli da zajednički ili usuglašeno djeluju prema izdavatelju - društvu X. d.d. Tužbenim zahtjevom tužitelj traži da sud presudom usvoji tužbu, ukine zaključak tuženika Klasa: 052-02/09-01/30, Urbroj: 326-321-12-69 od dana 26. srpnja 2012., kao i da naloži tuženiku da u roku od 30 dana ponovno provede postupak nadzora nad stjecanjem i otpuštanjem dionica dioničkog društva X. d.d. iz S., a koji postupak je pokrenut po službenoj dužnosti povodom njegove predstavke, kao dioničara društva, a radi utvrđivanja nastanka obveze objave ponude za preuzimanje dioničkog društva Salona graditelj d.d.

U odgovoru na tužbu tuženik u cijelosti osporava osnovanost tužbenog zahtjeva, te u bitnom ističe kako je postupak nadzora nad stjecanjem i otpuštanjem dionica dioničkog društva X. d.d. iz S., (nastavno Društvo) proveden u skladu s odredbama Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“, broj: 53/91 i 103/96), koji je bio na snazi u vrijeme započinjanja predmetnog nadzora; kako je postupak proveden po službenoj dužnosti, a povodom predstavke tužitelja, kao dioničara Društva, a koja se odnosila na mogući nastanak obveze objavljivanja ponude za preuzimanje Društva od strane društva Y. d.o.o. iz S., . M., D. M., L. M. i N. M. Isto tako, tuženik ističe kako tužitelj, kao manjinski dioničar društva X. d.d. nije imao status stranke u postupku nadzora, te ujedno isti nije niti zahtijevao priznanje statusa stranke u postupku koji je prethodio donošenju pobijanog zaključka. Tuženik nadalje ističe kako je promašena tvrdnja tužitelja daje tuženik bio dužan uzeti izjave svjedoka, a radi utvrđivanja okolnosti, da su punomoći u ovom slučaju služile kao sredstvo prikriivanja stvarne kupoprodaje dionica. Također, ističe kako u ovom postupku nisu sporna pitanja činjenične naravi, već pitanje je li tuženik, s obzirom na postojeći pravni okvir, pravilno primijenio odredbe materijalnog propisa koji uređuju predmetnu materiju, i to ZPPDD-a. Naime, tuženik ističe kako je iz tužbe vidljivo kako su za tužitelja sporne isključivo dvije stvari i to okolnost što tuženik dionicama čiji su imatelji društvo Y. d.o.o. i P. M. nije pribrojio i dionice manjinskih dioničara Društva, a na temelju kojih su navedene osobe po punomoći ostvarivali pravo glasa na glavnim skupštinama Društva, odnosno što tuženik predmetne punomoći nije uzeo kao „dokaz o zajedničkom djelovanju“ društva Y. d.o.o. i P. M. kao punomoćnika, te manjinskih dioničara Društva kao opunomoćitelja, pa slijedom toga da je jasno kako izjave stranaka ili drugih osoba, kao dokaznog sredstva za utvrđivanje činjeničnog stanja nisu relevantne za prosuđivanje naprijed navedenih spornih pitanja. S tim u vezi tuženik ističe kako u konkretnom slučaju, imajući u vidu postojeći pravni okvir, uspostava eventualnog zajedničkog djelovanja odnosno problematika pribrajanja dionica po punomoći ne predstavljaju pitanja činjenične, već pravne naravi. Tuženik, dalje ističe, kako u pobijanom zaključku to tijelo niti ne osporava činjenicu da su P. M. i društvo Y. d.o.o., pored dionica Društva kojih su bili imatelji, u razdoblju između 1996. i 2002. godine, ostvarivali pravo glasa na glavnim skupštinama Društva iz dodatnih dionica Društva, a na temelju danih punomoći manjinskih dioničara Društva. Međutim, da se razlog zbog kojeg za navedene osobe nije nastala obveza objave ponude za preuzimanje Društva nalazi u tada važećim odredbama ZPPDD-a, koji zakon je jedino za primijeniti na eventualni nastanak obveze objave ponude za preuzimanje Društva od strane Y. d.o.o. i P. M., budući da Društvo ne ispunjava kriterije ciljnog društva ni po sadašnjem Zakonu o preuzimanju dioničkih društava („Narodne novine“, broj 197/07, 36/09 i 108/12), a niti po prethodnom Zakonu o preuzimanju dioničkih društava („Narodne novine“, broj 84/02, 87/02 i 120/02). Naime, tuženik ističe kako Društvo nema temeljni kapital preko 30.000.000,00 kuna, da dionice Društva nisu nematerijalizirane (nisu u sustavu SKDD-a), te iste nikad nisu izdane javnom ponudom. Ujedno, ističe kako su za razliku od kasnijih zakona koji uređuju predmetnu materiju (zakoni iz 2002. i 2007. godine sa svojim novelama), predmetom ZPPDD-a mogla biti sva dionička društva (bez obzira na broj dioničara i visinu temeljnog kapitala), pri čemu posebno ističe kako je sve ovo detaljno obrazloženo u osporenom zaključku, te tužitelju nije ostalo nepoznato. U odnosu na navedeno, tuženik ističe kako se u skladu s važećim odredbama ZPPDD-a, dobivena punomoć ne može smatrati stjecanjem dionica na temelju kojih bi nastala obveza objave ponude za preuzimanje, pri čemu su tek naredni zakoni, koji su regulirali predmetnu materiju, uveli pribrajanje punomoći ukupnom broju dionica kojima osoba raspolaže odnosno predmetno je regulirano tek 2007. i to odredbom članka. 8. stavak

1. točka 5. Zakona o preuzimanju dioničkih društava („Narodne novine“ 109/07 i 36/09), a koja odredba se ne može primijeniti na slučaj koji se dogodio ranije. Naime, tuženik i ističe kako je zakonodavac, predmetnu odredbu unio kao novinu u postojeći zakon iz 2007. godine, upravo iz razloga jer raspolaganje pravom glasa putem punomoći nije bilo regulirano prethodnim verzijama Zakona o preuzimanju dioničkih društava, pa tako ni ZPPDD-om, kao relevantnim propisom koji je važio u vrijeme spornog ostvarivanja prava glasa na glavnim skupštinama Društva na temelju punomoći manjinskih dioničara Društva. Ujedno, tuženik ističe kako su se većim dijelom dobivene punomoći odnosile na raspolaganje neotplaćenim dionicama koje su u pretvorbi kupljene na obročnu otplatu, slijedom čega se društvo Y. d.o.o. i P. M. i ne mogu smatrati stjecateljem predmetnih dionica u smislu ZPPDD-a, a što je također vidljivo i iz očitovanja Agencije za upravljanje državnom imovinom (pravnog slijednika H.), u kojem je navedeno da iste osobe nisu stjecatelji neotplaćenih dionica u Društvu. Isto tako, tuženik ističe kako čak i u slučaju postojanja možebitnih predugovora o kupoprodaji kojim bi se opunomoćitelji obvezali da će u nekom budućem trenutku na P. M. ili društvo Y. d.o.o. prenijeti dionice Društva, da se takav predugovor ne bi mogao smatrati temeljem za prijenos dionica. U pogledu druge sporne okolnosti, tuženik ističe kako su pretpostavke za zajedničko djelovanje regulirane odredbom članka 7. stavak 1. ZPPDD-a, međutim, kako u pobijanom zaključku nije utvrđeno kako bi se bilo koja od zakonom navedenih pretpostavki mogla primijeniti na konkretnu situaciju, budući da postojanje punomoći ne znači zajedničko djelovanje među dioničarima-opunomoćiteljima. Naime, nastupanje za račun druge osobe, kao pretpostavka za zajedničko djelovanje (na koju se poziva tužitelj), zahtijeva okolnost da bi P. M. odnosno društvo Y. d.o.o. nastupali za račun dioničara-opunomoćitelja, a kako bi ti dioničari posredstvom P. M. (odnosno: Y. d.o.o.) ostvarivali kontrolu nad Društvom, pri čemu tuženik opetovano ističe kako raspolaganje pravom glasa putem punomoći nije bilo regulirano prethodnim verzijama zakona o preuzimanju dioničkog društva, dok se odredbe postojećeg zakona ne mogu retroaktivno primjenjivati. Slijedom iznijetog, tuženik predlaže da sud presudom odbije tužbu kao neosnovanu.

Podneskom od 7. ožujka 2013. tuženik je u bitnom osporio dopuštenost tužbe, kao i osnovanost tužbenog zahtjeva, ujedno u spis dostavljajući rješenje Upravnog suda Republike Hrvatske (sada Visokog upravnog suda Republike Hrvatske) pod poslovnim brojem Us- ... od 30. siječnja 2008., iz kojeg daje razvidan stav tog suda kako dioničari (koji su u konkretnom predmetu inicirali pokretanje postupka nadzora nastanka obveze ciljnog društva/izdavatelja) „nemaju svojstvo stranke u postupku utvrđivanja obveze na objavljivanje ponude za preuzimanje javnog trgovačkog društva. Stoga nepostupanjem tužene Komisije za vrijednosne papire Republike Hrvatske po traženju tužitelja nisu povrijeđena nikakva prava niti pravni interesi tužitelja da bi tužitelj i mogli pokretati upravni spor zbog nepostupanja po njihovom traženju“. Nadalje, tuženik ističe kako su na istom stajalištu i ostale odluke Visokog upravnog suda Republike Hrvatske, tada Upravnog suda Republike Hrvatske (broj: Us- ... od 5. svibnja 2010., broj: Us-... od 10. veljače 2010., Us-... od 29. listopada 2008., Us-... od 29. listopada 2008., Us-... od 29. listopada 2008., Us-... od 2. rujna 2009.), kojima je utvrđeno kako tužitelj, kao dioničar određenog dioničkog društva (ciljnog društva), nije osoba ovlaštena za pokretanje upravnog spora protiv rješenja nadzornog tijela kojim se pojedinim subjektima odobrava ponuda za preuzimanje predmetnog dioničkog društva. Ujedno, tuženik je istaknuo kako tužitelj niti navodima iz tužbe, kao i na raspravi održanoj pred ovim sudom nije obrazložio, utemeljio svoj interes, tužbenim zahtjevom tražiti ukidanje predmetnog zaključka. Stoga, tuženik prvenstveno predlaže odbaciti tužbu tužitelja, a podredno odbiti tužbeni zahtjev kao neosnovan.

Podneskom od 18. lipnja 2013. godine tuženik je u spis dostavio odluku Ustavnog suda Republike Hrvatske pod brojem: U-... od 8. svibnja 2013., kojom da je potvrđen stav tuženika kako tužitelj kao manjinski dioničar ciljnog društva nema pravni interes za podnošenje upravne tužbe protiv odluke tijela s javnim ovlastima, kojom nije odlučivano o pravima i obvezama podnositelja kao malog dioničara, slijedom čega tuženik ustraje na odbačaju tužbe tužitelja, kao nedopuštene.

Podneskom od 14. travnja 2014. godine tužitelj je u spis dostavio, među ostalim i rješenja

Upravnog suda u Zagrebu pod poslovnim brojevima Usl-... i UsI-... od 30. listopada 2013., kojima je taj sud odbacio, kao nedopuštene, tužbe podnesene protiv rješenja Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga o obustavi postupka pokrenutog po službenoj dužnosti u svezi utvrđivanja obveze objavljivanja ponude za preuzimanje društava od strane drugog društva, uz obrazloženje kako se u navedenom postupku ne odlučuje o pravima i obvezama (malih) dioničara, slijedom čega da tužitelj i nemaju neposredni pravni interes za pokretanje upravnog spora.

Zaključno, podneskom od 28. kolovoza 2014. tuženik je u spis dostavio odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske broj U-... i U-... od 10. srpnja 2014. o odbijanju ustavnih tužbi, izjavljenih protiv rješenja Upravnog suda u Zagrebu pod poslovnim brojem Usl-... od 24. prosinca 2013. i Usl-... od 3. ožujka 2014., u kojima taj sud ponavlja svoj stav: „ U odnosu na navode u kojima podnositelj i tvrde kako nisu mogli sudjelovati u postupku vođenim kod HANFE u vezi s preuzimanjem L.-a, Ustavni sud utvrđuje da se u tom postupku, koji se vodi sukladno mjerodavnim odredbama ZPDD-a, donose odluke u kojima su stranke dioničko društvo i osobe na koje se odnosi obveza preuzimanja te se u tim postupcima ne odlučuje o pravima ili obvezama malih dioničara L.-a“. Isto stajalište (u odnosu na B. d.d. D.) zauzeto je u rješenju Ustavnog suda broj: U-... od 8. svibnja 2013. („Narodne novine“ broj 58/13 i na www.usud.hr)“.

U skladu s odredbom članka 19. stavak 3. Zakona o upravnim sporovima („Narodne novine“, broj 20/10 i 143/12, dalje ZUS) sud je prihvatio zahtjev trgovačkog društva Y. d.o.o. S. da sudjeluje u ovom sporu, pa gaje rješenjem od 30. listopada 2013. pozvao da se očituje na navode tužitelja iz tužbe, koji se očitovao podneskom od 20. studenog 2013., u bitnom navodeći kako tužitelj prvenstveno nema pravni interes na podnošenje predmetne tužbe, a s obzirom da u postupku, koji je prethodio donošenju predmetnog zaključka, tuženik nije odlučivao o pravu, obvezi ili pravnom interesu tužitelja, kao i daje tuženik postupak koji je prethodio donošenju pobijanog zaključka vodio po službenoj dužnosti. Nadalje, zainteresirana osoba ističe kako tužitelj u svojoj tužbi i ne pokušava obrazložiti pravni interes za njezino podnošenje, da je tužbeni zahtjev usmjerio na ukidanje predmetnog zaključka, a koji kao takav da je protivan mjerodavnim odredbama ZUS-a. Ujedno, zainteresirana osoba ističe kako je vođenje predmetnog upravnog postupka bilo utemeljeno na odredbi članka 61. stavak 2. Zakona o preuzimanju dioničkih društva („Narodne novine“, 109/07 i 36/09), koja odredba je u skladu odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske U-... od 9. srpnja 2013. prestala važiti 15. prosinca 2013., slijedom čega je otpala zakonska mogućnost za daljnje vođenje postupka radi utvrđivanja eventualnog nastanka obveze za preuzimanje X. d.d., pa se točka III. tužbenog zahtjeva tužitelja od 29. kolovoza 2012. ne može niti provesti. Zaključno, zainteresirana osoba ističe kako se upravni postupak koji je prethodio donošenju pobijanog zaključka vodio uz primjenu odredbi ZPPDD-a, prema kojim se zakonskim odredbama dobivanje punomoći ne može smatrati stjecanjem dionica na temelju kojeg bi mogla nastati obveza objavljivanja ponude za preuzimanje. Slijedom iznijetog, zainteresirana osoba predlaže da sud odbaci tužbu tužitelja, podredno odbije tužbeni zahtjev tužitelja kao neosnovan.

Tužba nije dopuštena.

Odredbom članka 30. stavak 2. ZUS-a propisano je da će sud rješenjem odbaciti tužbu, jer ne postoje pretpostavke za vođenje spora, ako utvrdi da se pojedinačnom odlukom, postupanjem ili upravnim ugovorom ne dira u pravo ili pravni interes tužitelja.

Zakonom o preuzimanju dioničkih društava (Narodne novine, broj: 109/07 i 36/09, dalje ZPDD), važećim u vrijeme donošenja pobijanog rješenja, uređuju se uvjeti za davanje ponude za preuzimanje ciljnih društava, postupak preuzimanja, prava i obveze sudionika u postupku preuzimanja te nadzor postupka preuzimanja ciljnih društava (članak 1. ZPDD-a). Ovlasti tuženice u postupku nadzora uređene su odredbama članka 47. ZPDD/07, a nadzorne mjere normama članka 48.-50. ZPDD-a. Kada utvrdi nepravilnosti i/ili nezakonitosti tuženica će utvrditi postojanje obveze objavljivanja ponude za preuzimanje te naložiti poduzimanje radnji objavljivanja ponude za preuzimanje (članak 48. stavak 3. točka 1. ZPDD-a).

Prema odredbi članka 61. stavak 2. ZPDD-a, koja je također bila na snazi u vrijeme kada je pokrenut postupak nadzora nad stjecanjem i otpuštanjem dionica dioničkog društva X. d.d. iz S., osobe kojima je obveza objavljivanja ponude za preuzimanje nastala sukladno odredbama

Zakona o postupku preuzimanja dioničkih društava („Narodne novine“, broj 124/97 i 57/01) i odredbama Zakona o preuzimanju dioničkih društava („narodne novine“, broj 84/02, 87/02 i 120/02), a koje do dana stupanja na snagu ovoga Zakona nisu podnijele zahtjev za odobrenje objavljivanja ponude za preuzimanje, obvezne su nastalu obvezu izvršiti sukladno odredbama ovoga Zakona.

U konkretnom slučaju tužitelj je podnio tužbu radi poništenja zaključka tuženika o obustavi postupka nadzora nad stjecanjem i otpuštanjem dionica dioničkog društva X. d.d. iz S., koji postupak je tuženik pokrenuo po službenoj dužnosti isključivo u javnom interesu, te u istom nije odlučivao o pravima i obvezama (malih) dioničara preuzimanog društva.

Kako tužitelj u tužbi ne osporava da je (mali) dioničar, sud zaključuje kako se pobijanim zaključkom tuženika ne dira u njegovo pravo ili pravni interes, pri čemu je za istaći kako je izneseno shvaćanje ovog suda u skladu sa stajalištem Ustavnog suda Republike Hrvatske izraženo u prethodno navedenim odlukama broj U-... od 8. svibnja 2013., te U-... i U-... od 10. srpnja 2014.

Stoga, kako tužitelj nema neposredni pravni interes za pokretanje upravnog spora protiv osporenog rješenja, sud cijeni kako je tužba tužitelja nedopuštena, slijedom čega je ista pozivom na odredbu članka 30. točke 2. ZUS-a odbačena, pri čemu je za istaći kako sud, s obzirom na način kako je riješena ova upravna stvar, nije ispitivao navode tužitelja iz podneska od 29. svibnja 2013.

Stoga je riješeno kao pod točkom I. izreke ovog rješenja.

Odluka o trošku temelji se na odredbi članka 79. ZUS-a, kojom je propisano da u upravnom sporu svaka stranka snosi svoje troškove. Stoga je riješeno kao pod točkom II. izreke ovog rješenja.

U Splitu, 8. rujna 2014.

SUTKINJA
A. B., v.r.